ſubdita· Sunt autem tres ſpecies carnium in corpore· ſcilicet caro glandulosa que eſt in mām̄illis· numeroſa que eſt in muſculis· caro viſcoſa et carthilaginoſa que eſt in iuncturis· Nota de ſe caro eſt pars corporis valde mollis· & ideo impaciēs eſt operis & laboris· Vn̄ illa animalia que habent pedes carnoſos non poſſunt diu laborare vel peditare· Sicut patet de homine & camelo quorum pedes carnoſi ſunt· & ideo indigēt corio vel calciamento· Sic illi qui nimis ſunt carnoſi.i· carnales & delicioſi non poſſunt labores & tribulationes ſuſtinere· Math· xxvi· Caro autem infirma· Et ſicut caro prebet hominibus nutrimentum· Sic vero ſanguis & caro chriſti in ſacramento eſt anime optimum nutrimentū· Johis· vi· Caro mea vere eſt cibus ꝛc· Et ideo homīes ſpirituales qui ita ſpiritu & moribus facti ſunt ſm dei ymaginem,i· virtuoſi ſolent tales cibos corporis & ſanguinis chriſti comedere & inde ſpiritualiter ſe nutrire· Vnde ibidem dicitur· Qui manducat hunc panē viuiet in eternum· Hec enī vita eſt finis hoīs· vt inquit Magiſter in· ij· di· i· Quia ideo fecit deus rationalem creaturam ad ymaginem et ſimilitudinem ſuam vt ſummū bonum intelligeret· intelligendo amaret· amando poſſideret· vt dicitur ibidem· et poſſidēdo eternaliter frueretur· Quod nobis preſtare dignetur ſol⁹ ipſe ſuum⁹ creator qui viuit et regīt in ſcl'a ſcloꝝ amē·

Finiti ſunt ſermones per aduentum de formatiōe moralis hominis· ſingula hominis corporalis in eiſdem deſcripta mēbra· e quibus ſpiritualis ſiue moralis merito confici poſſit ipſe homo· Et ſicut in carne chriſtus· ita et homo in ſpiritu efficiāt incarnari· Quare iuſte hic appellatur tractat⁹ incarnationis moralis ad dei ymaginē· Qui quidem per Fridericum Creuſner Nurm̄berge eſt ſtilo diligenti impreſſus· Anno domini· Milleſimoquadringenteſimoſeptuageſimonono·

Laus deo clementiſſimo·

Summaria declaracio Bulle Indulgenciarum ſacratiſſimarum pro tuicione fidei cōtra ſpurciſſimos et Rabidos Turchos conceſſarum·

XV. F. 1059,3

Summaria declaratio Bulle Indulgenciarum ſacratiſſimarum pro tuicione fidei cõtra ſpurciſſimos et Rabidos Turchos conceſſarum.

¶ Primo notandum eſt ꝙ quatuor gratie principaliter conceduntur per dictas bul
las xp̄ifidelibus manus adiutrices ſcḋm tenorem dictarum bullarum apoſtolica
rum porrigentibus. vel ſi pauperes ſint ad deuȝ et ſanctos pro pſperitate ſummi põ
tificis et ſacroſancte romane eccleſie. et pro tuitione fidei preces fundentibus.
¶ Prima eſt gratia Jubilei.
¶ Secunda eſt gratia confeſſionalis cum pleniſſima facultate maiori q̄ꝫ ſoleat dari
in vrbe vt patet per bullam.
¶ Tercia eſt pleniſſima remiſſio pro animabus defunctorum in purgatorio exiſten
tibus pro quibus fuerint porrecte manus adiutrices ab amicis viuentibus.
¶ Quarta eſt participatio omnium ſuffragiorum eccleſie vniuerſalis ꝓ viuis et de
functis nunc et imperpetuũ adeo ꝙ ꝑticipatio iſta etiã durat poſt hanc vitam.

¶ Inſuper eſt ſumme conſiderandum ꝙ ſub prima facultate que eſt facultas Jubi
lei comprehenduntur ſubſequentes facultates ¶ Primo facultas abſoluendi a qui=
buſcunqꝫ ſententijs excõmunicationis a iure vel ab homīe. etiã ad inſtantiam partis
anathematizacõnis ſuſpenſionis et interdicti. et hoc in foro conſcientie ſeu interiori
Necnon ab omnibus et ſingulis exceſſibus et peccatis quantũcunqꝫ grauibus et enor
mibus etiam ſancte ſedi apoſtolice et etiam Sanctiſſimo domīo noſtro in genere vel
in ſpecie reſeruatis ¶ Secundo cõprehenditur facultas cõmutandi quecunqꝫ vota
etiam excipi ſolita. et iuramenta quecũqꝫ relaxandi Jeiunia cuncta ſi voto vel alias
ad illa obligati exiſtant remittendi ¶ Tercio comprehenditur facultas diſpenſandi
ſuper quacunqꝫ irregularitate et ſimonia quauis occaſione contracta. et reſtituendi
ad priſtinũ ſtatũ et tollendi omnē infamiã. ac ſi dictam irregularitatem infamiaȝ vel
ſimoniam minime contraxiſſent ¶ Quarto comprehenditur facultas admittendi
reſignationes beneficiorum per ſimoniam obtentorum et de nouo eiſdem ſimonia=
cis conferendi dicta benefitia. et de fructibus male perceptis componendi vel remit=
tendi ¶ Quinto comprehenditur facultas componendi et quitandi de rebus male
ablatis per rapinam ſeu per vſurariaȝ prauitatē aut alias dum tamē neſciatur cui de
beat fieri reſtitutio prout hec et alia in Textu bulle plenius continentur ¶ Sexto cõ
prehenditur facultas cum perſonis que propter adulterium commiſſum aut alias de
bitum coniugale petendi amiſerunt vt illud petere poſſint diſpenſandi.

Sequitur Textus bulle.

Innocencius Epiſcopus ſeruus ſeruorum dei.

Ad futuram rei memoriam Domini et ſaluatoris noſtri ihesu criſti qui pro redempti
one humani generis a miſerabili ſathane ſeruitute et eterne mortis damnatione ſe in
precium immolare non abnuit. vt nos ſui regni celeſtis efficeret poſſeſſores. vices li=
cet immeriti gerentes in terris. circa illius gregis. ſua nobis diſpoſitione commiſſi
excubias. ne emulorum crucis xp̄i feritas et improba dominandi libido illum abſor=

beat. vigilis more paſtoris cum omni ſolercia vacare nos conuenit. et quibus poſſu
mus medijs ad protectionem et defenſionem vere fidei cunctorum fideliũ mentes nõ
ſolum inducere. verum etiam ꝓ inſtantis temporis neceſſitate. quo ſeuiſſima. Tur-
corum immanitas tantas infert continue reipublice xpiane ſtrages damna pariter et
iacturas. vt illorum rabies refrenetur. repetitis Nuncijs et litteris excitare. et ſpiri-
tualibus muneribus Indulgentijs videlicet et remiſſionibus inuitare ne ſanctũ de-
canibus. et xpiane fidei dignitas ad extremam peccatis id facientibus deueniat ser-
uitutem. Cum itaqꝫ (ſicut toti orbi notum eſſe non dubitamus) perfidiſſimi thur-
ci catholice fidei immaniſſimi hoſtes populis xpianis ac dei cultoribus plures cruen
tiſſimas et pene innumerabiles ſtrages iacturas et damna ſuperioribus tꝑibus intu-
lerunt. et indies quaſi nondum eorum rabies in ſanguine xpiano ſatis debachata fu-
erit. deteriora mala inferre tam terra ꝗ̃ mari non ceſſent. Et niſi breui prouideat̃ ſit
veriſimiliter dubitandum ne maximã xpiane reipublice partem eius que nobis ſuper
eſt ſue ſpurciſſime ſecte ſubiciant Nam tirãnus ipſorum Turchorũ auro et homini-
bus abundans. et dominãdi mira cupiditate inflãmatus. ac victorijs hactenus ha
bitis elatus. nunꝗ̃ deſiſtet aut arma deponet niſi cum victus erit. aut victor exiſ-
tens deleto euangelio (quod deꝯ auertat) Maumetheã sectã vbiqꝫ gentiũ inſeruerit
Et propterea cum inter alia que nobis circa oportunam prouiſionẽ ſuper hoc faciẽ-
dam incumbere putamus illud in primis exiſtat vt pro poſſe ꝓuideamus: ꝙ cũ Ro
mañ eccleſie non ſuppetant facultates ad tantam rei molem perferendam niſi aliun-
de auxilia nobis preſtentur. per ſpiritualis eiuſdẽ eccleſie theſauri qui nunꝗ̃ exhauri
ri poteſt. diſpenſationẽ temporalia ſuffragia a xpifidelibus plurimũ neceſſaria exqui-
ramus Ideoqꝫ cum omnino intendamus fauente altiſſimo magnam contra ipſos ꝑ
fidos Turchos parare expeditionẽ. et amplius ſuos impetus non expectare. hac cõ-
ſideratione ducti: vt fideles ipi pro quorum ſalute ſaluator noſter ihesus xpus in ara
crucis vt prediximus. immolari non abnuit. eo prompcius ad premiſſa manus por
rigant adiutrices. quo exinde non ſolum eorum corꝑali periculo in quo vniuerſi xpi-
ani conſtituti ſunt ocurrere ac iniurias xpo noſtro et eis qui xpiani ſunt illatas (vt
iuxta diuine et hũane legis mandata tenentur) vlciſci. ſed ampliſſima pro animarũ
ſuarũ ſalute cõmoda ſe cognouerint adipiſci. De omnipotẽtis dei miſericordia ac be
atorum Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝝ eius auctoritate confiſi vniuerſis xpifidelibus vtri-
uſqꝫ ſexus in vniuerſis Germanie et Gallie partibꝰ ac Dacie Suetie Norwegie Ly
uonie Pruſcie et Ruſcie regnis ac inſulis et ꝓuincijs et alijs dominijs terris atꝫ locis
illis adiacentibus cõſiſtentibus. penitentibꝰ ⁊ confeſſis qui eccleſias pia loca ſiue al-
taria ꝑ dilectum filiũ magiſtrũ Raymundũ peyraudi archidiaconũ Alniſieñ. in eccle
ſia xanctoneñ. Notariũ et Referẽdariũ domeſticũ quem ad hoc noſtrũ et apoſtolice
ſedis Nũcium Cõmiſſariũ ⁊ oratorẽ. de cuiꝰ probitate fide et integritate gerimus in
domino fiduciã ſpecialẽ deſtinamꝰ / vel deputãdos ab eo ſeu ab ipſis deputatis ſub
delegandos vbilibet ordinanda et deputanda. A primis veſpis vſqꝫ ad ſcḋas veſperas
feſtiuitatum ſiue dierũ ꝑ eos etiã ordinãdoꝝ vel ad tempus de quo videbit̃ eis deuo-
te viſitauerint. ac ad hm̃oi pium opus defenſionis fidei iuxta dictorũ Archidiaconi
Cõmiſſarioꝝ vel ſubdelegãdoꝝ ordinationẽ manus porrexerint adiutrices. et ſi ꝑſo-
naliter viſitare non poterũt aliquo impedimẽto detenti iuxta ordinationẽ predictaꝫ
de bonis ſuis miſerint omẽs ⁊ ſingulas pleniſſimas peccatorũ remiſſiones ⁊ indulgẽ
tias. a ſancte memorie predeceſſoribus noſtris ꝓficiſcẽtibꝰ ad recuꝑationẽ terre ſan-
cte et Turchoꝝ eorũdem expugnationem. et Anno Jubilei viſitantibus ſeptẽ baſili

cas et eccleſias alme vrbis et extra eam ad id deputatas concedi ſolitas ad inſtar Ju
bilei. ipſumqꝫ Jubileum auctoritate apoſtolica et ex noſtra ſcientia tenore preſentiũ
de apoſtolice poteſtatis plenitudine concedimus et elargimur.

¶ Ergo patet per textũ predictũ dicte bulle ꝙ porrigẽtes manus adiutrices pro tui-
tione fidei diebus ſeu temporibus et in locis deputatis ſeu deputandis per Commiſ
ſarios ſeu ſubdelegatos. ſeu qui dicta loca deputãda per Commiſſarios minime vi-
ſitare non poterint mittentes tales et tantas obtinent indulgentias gratias et facul
tates quales et quantas Romani pontifices proficiſcẽtibus ad recuperationem ter-
re ſancte ac Turchorum eorundem expugnationem. Necnon anno Jubilei viſitan
tibus baſilicas vrbis ad id deputatas concedi ſolitas ad inſtar Jubilei. et ipſum Ju
bileum concedunt et elargiuntur. Videant predicatores quomodo ſex laude digna
conferebantur tempore Jubilei Leuitici. xxv. capitulo per totum.

Sequitur Textus ꝑ quem dicti Cõmiſſarij et ſubdelegati
habent facultatem eligendi confeſſores auctoritate apoſto
lica. quibus confeſſoribus dantur inaudite facultates.

¶ Et vt chriſtifideles vtriuſqꝫ ſexus et cuiuſcũqꝫ ſtatꝰ ad dictas eccleſias confluẽtes
conſcientie pacem et animarum ſalutem preſenteſqꝫ indulgentias ad inſtar Jubilei
deo propicio valeant promereri. purgatiſqꝫ eorum cordibus ad illas ſuſcipiendas cõ
ſtituantur aptiores ſpiritu gratie ſalutaris. prefatis Archidiacono Commiſſarijs et
ſubdelegandis tot confeſſores idoneos ſeculares. et ordinum quorumcũqꝫ regulares
in dictis eccleſijs et locis alijs de quibus eis videbitur deputandi. Qui quidem con
feſſores et ipſi Archidiaconus Commiſſarij et ſubdelegandi quorumcunqꝫ dictas ec
cleſias viſitantium confeſſiones audire. etiam per tot dies quot eis videbitur. ⁊ con
feſſionibus eorum diligenter auditis. eos omnes et ſingulos ab vniuerſis et ſingulis
excommunicationis a iure vel ab homine. etiam ad inſtantiam partis anathemati-
zationis ſuſpenſionis ⁊ interdicti. aliiſqꝫ eccleſiaſticis ſententijs cẽſuris et penis qui-
buſcunqꝫ canonicis vndecunqꝫ et qualitercunqꝫ contractis. Necnon ab omnibus et
ſingulis criminibus exceſſibus et peccatis quantumcunqꝫ grauibus et enormibus.
Etiam ſedi predicte in genere vel ſpecie reſeruatis. ac ſi de omnibus mentio fieret ex-
preſſa ſpecialis et ſpecifica. que nobis et ſucceſſoribus noſtris Romanis pontifici-
bus canonice intrantibus deberent exprimi et declarari ante eorum abſolutionem.
etiam ſi eorum abſolutio per quaſuis regulas aut conſtitutiones noſtras. vel eorun-
dem predeceſſorum noſtrorum Romanorum pontificum ſeu eorũ aliquem aut que-
uis alia ſcripta adeo ſedi predicte reſeruata forent ꝙ in generali conceſſione minime
comprehendi valerent Quibus omnibus et ſingulis quo ad hoc derogatum eſſe vo-
lumus et expreſſe ac ex certa ſcientia derogamus per preſentes abſoluere et eis penitẽ
ciam ſalutarem iniungere Omnemqꝫ inhabilitatis et infamie maculam ſiue notam
periurio aut alias quocunqꝫ modo contractam abolere. ac ad priſtinos ſtatum hono
res priuilegia gradus et dignitates. ac ſi huiuſmodi maculam ſiue notaꝫ minime cõ-
traxiſſent / reducere / reſtituere / reponere / et plenarie reintegrare Juramenta que
cunqꝫ relaxare Jeiunia cuncta ſi voto vel alias ad illa obligati exiſtant remittere. ac il
la et alia vota quecũqꝫ etiam excipi ſolita per eos emiſſa in premiſſũ opus cõmutare.
ac eccleſiaſticas perſonas que diuinum cultum prout tenebantur audire et obſeruare

ac horas canonicas dicere et recitare omiſiſſent / ab huiuſmodi omiſſione abſoluere valeant Et cum perſonis que ius ꝓpter adulterium cõmiſſum aut alias debitũ coniugale petendi amiſiſſent / vt illud petere poſſent Ac ſuper quacunqꝫ irregularitate quauis occaſione contracta / necnon cum ſimoniace vel alias non rite ⁊ canonice ꝓmotis vel ordinatis ſcienter vel ignoranter. etiaꝫ ſi mediatores huiuſmodi forent vt ad omnes etiam ſacros et preſbiteratus ordines promoueri. ⁊ in illis etiã in altaris miniſterio licite miniſtrare poſſint diſpenſandi. et eos habilitandi ad dignitates canonicatus et prebendas. ac quecunqꝫ alia beneficia eccleſiaſtica cum cura et ſine cura ſecularia et regularia eis conferenda ſi alias illorum capaces forent vt ea recipere et retinere valeant. ac conferendi eiſdem ſimoniacis de nouo poſtq̃ꝫ ea in eoruꝫ manibus dimiſerint dicta benefitia ſic per ſimoniaꝫ habita et obtenta. et eos reſtituendi in dictis beneficijs vel etiam officijs. ac de fructibus male perceptis. necnon ſuper omnibus per vſurariam prauitatem aut rapinam vel ſpoliationem queſitis et male ablatis incertis vel etiam certis ſi ſine magna difficultate ſciri non poſſent perſone quibꝰ reſtitutio fieri deberet de iure. et que ad aliquorum manus perueniſſent et illa habentes / quibus reſtitui debeant ignorent vel dubitent. quãq̃ꝫ male ablata per illos non exiſtant. ſed alias ad eos illa peruenerint bonis Ac ſuper debitis incertis perſonis componendi. ⁊ vt illa habentes ſoluta aliqua quantitate de qua eis videbitur quoruꝫ ſuper hoc conſcientias oneramus. pro hac fidei defenſione a reliquorum male ablatoꝝ et extortorũ ſeu que ad eos alias ꝑuenerint vel debeant vt prefertur reſtitutione plene abſoluti exiſtant plenam liberam et omnimodam concedimus facultatem.

¶ Prima ergo facultas conceſſa confeſſoribus per Cõmiſſarios ſeu ſubcõmiſſarios deputandis eſt generalis quo ad omnes confeſſores que conuenit omnibus ſcilicꝫ facultas abſoluendi.

¶ Primo a quibuſcũqꝫ caſibus et criminibus dioceſanorũ ⁊ a quibuſcũqꝫ ſententijs interdicti ſuſpeñ et excõicationis etiam a iure vel ab homine latis.

¶ Secũdo a caſibus ſedi apoſtolice in genere vel in ſpecie reſeruatis. qui dicunť caſus penitentiarioꝝ vrbis. ſub qua clauſula nõ veniũt caſus papales imo in die cene papa excõmunicat oẽs illos qui virtute talis clauſule in qua habeť dũtaxat illa clauſula generalis de caſibus ſedi apoſtolice in genere vel ſpecie reſeruatis ſine alia expreſſione abſoluũt a caſibus papalibus ideo per bullam iſtã quod raro viſum fuit in alijs confeſſores poſſunt abſoluere de dictis caſibus.

¶ Tercio a caſibus Sanctiſſimo domino noſtro reſeruatis qui dicuntur in ſtilo penitentiarie vrbis caſus de expreſſo que ſine expreſſo mandato pape nullus debet aut poteſt abſoluere a talibus caſibus etiam tempore Jubilei ſicuti ſunt preſbitericidiuꝫ patricidium. enormis leſio in clericum. inuadere Romipetas. impedire auctoritatem et iuriſdictionem ſummi pontificis. et in mortem eius conſpirare. homicidiuꝫ penſatum ſiue ex propoſito deliberato et ceteri caſus contenti in bulla que legitur in vrbe in die iouis Cene preſente ſummo pontifice et dominis Cardinalibus ꝑ quam bullam papa excommunicat omnes illos qui de huiuſmodi caſibus abſoluunt ſine expreſſo mandato domini pape. Jdeo notetur Textus bulle circa iſtam clauſulam que eſt ſingularis et inſolita dari.

¶ Ex quo ſequitur ergo ꝙ omnes confeſſores in abſoluendo non poſſunt errare cuꝫ detur omnibus confeſſoribus facultas abſoluendi a quibuſcunqꝫ criminibus neduꝫ ſedi apoſtolice in genere vel ſpecie ſed etiaꝫ ſanctiſſimo domino noſtro reſeruatis Jn

hibetur tamen ſimplicibus ſacerdotibus ſeu confeſſoribus ne ſe intromittere habeãt de votis de iuramentis et de huiuſmodi criminibus ſanctiſſimo domino noſtro reſeruatis. ſed habeant remittere ad doctos viros illis cõmittendo tales caſus vel illos conſulant antequam tales abſoluere habeant.

¶ Secunda facultas eſt conceſſa certis confeſſoribus ad hoc ſpecialiter per cõmiſſarios ſeu ſubcõmiſſarios deputatis ſeu auctoritate apoſtolica deputandis.

¶ Primo habent dicti confeſſores facultatẽ abolendi omnẽ inhabilitatis ⁊ infamie maculam ꝑiurio aut alio quocunqꝫ modo cõtractam. et tales ad priſtinos honores priuilegia ſtatus et dignitates. ac ſi dictam maculam minime contraxiſſent reſtituendi et reponendi ¶ Secundo iuramenta quecunqꝫ relaxandi.

¶ Tercio ieiunia cuncta ſi voto vel alias ad illa obligata exiſtant remittendi et dicta ieiunia ac alia vota quecunqꝫ demptis quatuor magnis votis quorũ cõmutacio reſeruatur cõmiſſarijs vel ab eiſdem ad hoc ſpecialiter deputatis in premiſſum ſubſidium fidei commutandi.

¶ Quarto datur illis facultas abſoluendi eccleſiaſticas perſonas ab omiſſione dicẽdi audiendi et recitandi horas canonicas.

¶ Quinto datur illis facultas diſpenſandi cum ꝑſonis que ius propter adulteriuꝫ cõmiſſum aut alias debitum cõiugale petendi amiſerunt vt illud repetere poſſint.

¶ Tercia facultas eſt magis ſpecialis que cõceditur cõmiſſarijs et ab eiſdem ſpecialiter deputatis. et ꝓ iſta facultate in qualibet eccleſia ſi Cõmiſſarius nõ ſit preſens ſolet deputari aliquis notabilis doctor ſi ſit p̄ſens aut paſtor vel locũ tenẽs aut aliquis alius qui vtatur dũtaxat dicte facultate que cõtinet quatuor puncta.

¶ Primum eſt facultas ſuper quacunqꝫ irregularitate quauis occaſione contracta etiam cum ſimoniace vel alias non rite et canonice promotis ſcienter aut ignoranter. etiam ſi mediatores forent. vt ad omnes etiam ſacros et preſbiteratus ordines promoueri et in illis etiam miniſtrare poſſint diſpenſandi. et illos habilitandi ad dignitates canonicatus et prebendas. ac quecunqꝫ alia beneficia eccleſiaſtica cuꝫ cura et ſine cura eis conferendi ſecularia vel regularia ſi alias illorum capaces forent vt ea recipere et obtinere valeant.

¶ Secundum punctum eſt facultas admittendi reſignationes beneficiorum obtentorum per ſimoniam.

¶ Terciũ punctũ eſt facultas cõferendi auctoritate apoſtolica dictis ſimoniacis dicta beneficia ſic per ſimoniaꝫ habita et obtenta prius tamẽ dimiſſis dictis beneficijs in manibus dictorum Cõmiſſarioꝝ ſeu cõfeſſorum ad hoc ſpecialiter deputatoruꝫ. ⁊ eoſdem ſimoniacos in dictis beneficijs vel officijs reſtituendi. et de fructibus male ꝑceptis necnõ ſuper omnibus bonis per vſurariam prauitatẽ rapinã aut ſpoliationeꝫ et male ablatis incertis vel etiam certis. ſi ſine magna difficultate ſciri nõ poſſit cui reſtitucio debeat fieri de iure. et que ad aliquorum manus ꝑuenerunt et illa habentes quibus debeant ignorent vel dubitant q̃q̃ꝫ ꝑ eos male ablata non exiſtunt. ac ſuꝑ debitis incertis ꝑſonis cõponendi et ſoluta aliqua quantitate dictorum bonorum pro hac fidei defenſione iuxta cõmiſſariorum ſeu ad hoc deputatorum ordinationeꝫ a reſtitutione dictorum bonorum abſoluendi.

¶ Quartum punctuꝫ eſt facultas commutandi quatuor magna vota excipi ſolita

que in practica et ſtilo Curie Romañ dicuntur vota excepta eo ꝙ ſub generali conceſſione nunꝗ͂ veniunt niſi papa poſt generalem conceſſionez cōmutandi vota dicat in Textu bulle Etiam excipi ſolita. de quibus quatuor magnis votis ſcilicet Jheroſolimitani. apoſtoloꝝ Petri et Pauli Jacobi de Cōpoſtella. et religionis qđ intelligit̃ ante ꝓfeſſionē Cōmiſſarius vel eius ſubcōmiſſarius poſſunt diſpenſare et cōmutare in premiſſum ſubſidium fidei et de illis componere.

Sequitur Textus bulle cōtinēs gratiā cōfeſſionalis cōmunē omnibus xp̄ifidelibus.

¶ Et inſuꝑ volumus vt omnes et ſinguli xp̄ifideles predicti etiā finito tempore indulgeñ huiuſmodi vita eis comite poſſint eligere cōfeſſorez ſecularez vel regularez qui eos ab omnibus ⁊ ſingulis eoꝝ exceſſibꝰ et delictis in reſeruatis ſemel in vita ⁊ ſemel in mortis articulo Et in nō reſeruatis tociens quotiēs opus fuerit abſoluere. ac pleniſſimā omniū peccatorū ſuorū de quibus corde cōtriti et ore confeſſi fuerint. etiā ſemel in vita. et ſemel in mortis articulo. ipſis in ſinceritate fidei vnitate ſancte. Romañ eccleſie. ac obediētia et deuotione noſtra et ſucceſſorū noſtrorū Romanorū pontificū canonice intranciū ꝑſiſtentibus indulgentiā et remiſſionē cōcedere valeat Et quia ſepenumero cōtingere poterit vt hij de quibus veriſimiliter dubitat̃ ꝙ ab hoc ſeculo decedere debeāt qui preſentiū vigore ſe abſolui fecerint ſub plenarie remiſſionis forma ea vice ab hac luce non decedant Et ideo a nōnullis reuocetur in dubium. an tales qui tunc nō deceſſerint fuerint pleniſſimā remiſſionē cōſecuti Nos hm̄oi dubiū amputare volētes declaramꝰ tales hm̄oi pleniſſimā remiſſionē fuiſſe cōſecutos. et in futurum totiēs quotiēs de eoꝝ morte dubitabit̃. et deinde in vero mortis articulo hāc noſtram indulgentiā quo ad pleniſſimā remiſſionem huiuſmodi ipſis ſuffragari.

¶ Secūda ergo gratia in predicto textu cōceſſa omnibus xp̄ifidelibus de bonis ſuis ad defenſionem fidei iuxta ordinationem commiſſarioꝝ ſeu ab eiſdē deputandorum porrigentibꝰ. eſt facultas cōfeſſionalis que preter cōfeſſionalia ſolita dari. continet vnū ſingulare videlicʒ preter facultatē obtinendi beneficiū abſolutionis totiēs quociens de caſibus reſeruatis dioceſanis ⁊ preter remiſſionez pleniſſimaz ſemel in vita et in mortis articulo. cōtinet pleniſſimā remiſſionē tociēs quotiēs hō veriſimiliter dubitat de morte ſua etiā ſi tūc nō moriat̃. vtputa homīes exiſtentes in ꝓcella maris aut in obſidione mulieres ꝓpe partuʒ vel in partu. homines moraʒ trahentes in loco in quo viget peſtis. et ſic de multis alijs Iſta eſt inaudita clauſula precipue pro tranſfretantibꝰ Iſta clauſula debet practicari erga illos qui dicunt ſe habere confeſſionalia.

¶ Per Textum ſequentem papa concedit indulgentiam mendicantibus et pauperibus modo in dicto Textu ſequenti contento.

¶ Ceterum inopie pauperū ac religioſoꝝ ordinū mendicantiū de obſeruātia et etiam qui ſine ſuorū licentia prelatoꝝ manus adiutrices porrigere nō poſſunt. paterno cōpacientes affectu / ne in preiudiciū animarū cedat tp̄alis pauꝑtas Motu proprio non ad alicuius nobis ſuꝑ hoc oblate peticionis inſtantiā ſed de noſtra mera liberalitate cōcedimus vt ſi qui xp̄ifideles pia deuotione ducti pauꝑtate tamen oppreſſi ac religioſi predicti dictas eccleſias viſitauerint ⁊ manus adiutrices ad opus huiuſmodi minime porrigere valeant dūmodo qui idonei et apti fuerint ad predicandum et

confeſſiones audiendum. ac indulgentiam gratias et facultates huiuſmodi publicādū in predicationibꝰ et cōfeſſionibus audiendis. ac publicatione indulgentie gratiarum ⁊ facultatū huiuſmodi laborēs aſſumāt. qui eis ꝑ Archidiaconū ac cōmiſſarios et ſubdelegandos predictos iniūgent̃. et ipſis etiā videbit̃ expedire Qui vero idonei non fuerint ad premiſſa ꝑagenda. ꝓ noſtro et vniuerſalis eccleſie ſtatu ac fidei catholice contra ipſos perfidos Thurcos tuitione ſcđm ordinationē ꝑ Archidiaconū ac cōmiſſarios ⁊ ſubdelegādos predictos faciēdā ad dn̄m preces effuderint Indulgentiā ⁊ facultatē eligendi cōfeſſorē huiuſmodi modo et forma premiſſis conſequi poſſint.

¶ Sequitur clauſula ꝑ quam. Sanctiſſimus dn̄s noſter concedit Indulgentiam pleniſſimā animabus in purgatorio exiſtentibus per modum ſuffragij Textus

¶ Et vt animarum ſalus eo promptius ꝓcuretur cum magis aliorū egeant ſuffragijs cum minus ſibi ipſis ꝓficere valeant auctoritate et de apoſtolici poteſtatis plenitudine ſimilibus de theſauro eccleſie animabus in purgatorio exiſtentibus ſuccurrere volentes que ꝑ caritatē ab hac luce xp̄o vnite deceſſerunt. et que dū viuerent ſibi vt huiuſmodi indulgētia ſuffragaret̃ meruerūt paterno cōpacientes affectu ꝯcedimꝰ pariter et indulgemus, vt ſi qui parentes amici aut ceteri xp̄ifideles pietati cōmoti ꝓ ipſis animabus purgatorio igni ꝓ expiatione penarū eiſdem ſcđm diuinā iuſticiā debitarū expoſitis. durante dicto tempore indulgentie ad opus huiuſmodi certā pecuniarū quotam aut valorē iuxta Archidiaconi aut cōmiſſariorū ⁊ ſubdelegandoꝝ predictoꝝ ordinationē dictas eccleſias viſitādo dederint ac ꝑ nuncios ab eiſdē deputandis dicto tempore durante miſerint volumus ipſam pleniſſimaz remiſſionez per modum ſuffragij ipſis animabus purgatorij ꝓ quibus dictam pecunie quotam aut valorem perſoluerint vt prefertur pro remiſſione pleniſſima valere et ſuffragari.

¶ Tercia gracia precipua et ꝑ Sanctiſſimum dominū noſtruʒ conceſſa eſt remiſſio pleniſſima et gratia Jubilei animabus in purgatorio exiſtentibus. que gratia licet multos homines ducat in āmirationē. ex eo precipue ꝙ a multis temporibus nō legitur conceſſa fuiſſe. tamen ſi videant̃ theologie doctores. vtputa ſanctus Thomas in quarto in materia indulgentiaruʒ et ſuffragioꝝ. xx. et. xlv. di Irrefragabilis doctor Alexander de halis Sanctus bonauentura ad longum ꝑtractando Franciſcus de maronis Durandus de ſancto porciano in ſuis duobus operibus Egidius de roma Thomas de Argentina Richardꝰ de media villa De tharentaſia. De Turrecremata ordinis predicatoꝝ Cardinalis duʒ viueret ſancti Sixti defunctus ſuperioribus annis Auguſtinus de Ancho. in tractatu quē fecit de poteſtate ſummi pontificis. Et videant̃ pariter omnes theologie doctores qui de materia indulgentiaꝝ loquunt̃ omnes conueniunt ꝙ ſummus pontifex ⁊ ſolus papa poteſt dare pleniſſimam indulgētiam animabus in purgatorio exiſtentibus Videantur pariter ſumme compoſite ꝑ dominos Juriſtas. vtputa Sūma Anthonini. ſumma Aſtantij Videātur pariter Innocentius et Panormitanus in Rubrica ſeu titulo de penitentijs et remiſſionibus Tales qui ducunt̃ in āmirationē et dubium ſi videre dignent̃ dictos doctores et alios ꝗ̄plures. ſi aliter non velint credere auctoritati eccleſie de qua Auguſtinus dicit Euangelio non crederem niſi eccleſie crederē vtiꝗ non mirarent̃. ſaltem deberent credere ſecundum ꝙ cōtinetur in bulla Quod papa poteſt dare remiſſionem pleniſſimam animabus in purgatorio per modū ſuffragij. qui quidem modus ſuffragij nō

derogat modo auctoritatis. Et dicere papam hoc poſſe facere ꝑ modū auctoritatis.
vt dicit Bonauentura. non eſt multum improbe reſiſtendū. immo debem⁹ agere gra
tiā deo qui talē poteſtatē dedit ſummo pōtifici qualis poteſt dari homini puro. ſed
ꝙ dicit ꝑ modū ſuffragij non eſt intelligendum ſicuti multi ſimplices voluerūt dice=
re ſcȝ ꝑ modū ſuffragij ac ſi fierēt preces vel darenꞇ elemoſine ꝓ aīabus prefatis quam
opinionem fere. dn̄s Sixtus papa quart⁹ ꝑ vnā bullā ꝓ eadē materia dānauit. cum
ſuffragia eccleſie per modū ſuffragij videantur differre. ſicuti finitū ab infinito. Et
quantū ad efficaciā ſatiſſactionis qꝛ ſuffragia ſunt finita in ſatiſſactiōe. ⁊ indulgen̄
ratione meriti paſſionis xp̄i in quo fundātur ſunt infinite quo ad ſatiſfactionē ſi pe
ne eſſent infinite in purgatorio ꝑ impoſſibile de lege poſita. ſed debȝ intelligi ꝑ modū
ſuffragij hoc eſt quia indulgen̄ dantur ſemꝑ pro pia cauſa. vtputa cōiter ꝓ tuitione
fidei vel pro reꝑatione eccleſiaꝝ. precipue inſigniū. et qꝛ anime in purgatorio nō poſ=
ſunt aliquid contribuere ideo indigent auxilio amici qui faciat illud ꝓ quo indulgē=
tia data eſt. utputa dare quotā ordinatā ſeu ordinandā ꝑ cōmiſſarios et hoc eſt per
modum ſuffragij. Sicuti ſi ſummus pontifex daret indulgentiā etiā pauperib⁹ vi=
uentibus non potentibus cōtribuere ſub hac forma. vtputa ſi aliquis illoꝝ parentuȝ
aut amicorū daret illud quod ſtatueretur in bulla ſic daret indulgentiam etiaȝ viuis
pauperibus. etiā ꝑ modum ſuffragij. Jdeo valde decipiūtur aliqui credentes ꝙ per
modum ſuffragij aliquid diminuat de indulgentia pleniſſima cū nihil diminuat. ß
dumtaxat arguit impoſſibilitatem ex ꝑte animaꝝ in purgatorio ad faciendū conten=
ta in bullis. Et ab illis qui ſic ducunꞇ in āmirationē querendum eſt qua ratione per
eccleſie ſuffragia et qualiter vnuſquiſqȝ xp̄ianus qui non eſt diſtributor theſauri eccle
ſie vniuerſalis neqȝ eſt vicarius xp̄i poteſt prodeſſe animabus in purgatorio exiſtenti
bus. vt in. c. Anime defunctorum. xxiij. queſtione. iiij. et. c. ꝙ autem. de pe. ⁊ re.
in antiquis. et hoc ratione meriti paſſionis chriſti in quo valor et efficatia omnium
ſuffragiorum eccleſie fundatur ⁊ multomagis vicarius chriſti. qui eſt generalis diſtri
butor huiuſmodi theſauri. ſentire oppoſitum videtur ſapere hereſim.

¶ Jtem cum ſummus pontifex in articulo mortis poſſit remittere penas debitas in
purgatorio videtur ꝙ pena purgatorij ſit de foro ſuo. et ſic per modum auctoritatis
videtur hoc facere. cum etiam purgatorium non ſit niſi carcer eccleſie.

¶ Jtem vnuſquiſqȝ reus ſortitur forum ratione delicti ad quēcunqȝ locum ſe tranſ=
ferat: etiam extra territorium in quo fecit delictū ſemꝑ remanet ſub iuriſdictione dn̄i
ſub quo fecit delictum. ad quem dn̄m ſpectat eum remittere vel punire. videtur ergo
ꝙ quia anime fecere delictum in hoc mundo ſub iuriſdictione ſummi pōtificis dum
viuerent ꝙ ratione pene ſequentis tale delictū fuit ſub iuriſdictione ſummi pontifi=
cis. Sunt alie infinite rationes que poſſunt adduci contra tales ſine cauſa admirā=
tes. ſed quia iſte ſunt clariores contra rudes volui inſerere pro ſimplicibus cum ſup=
portatione magiſtroꝝ noſtroꝝ ad quos ſpectat rationes demonſtratiuas et non dya
leticas determinare. ¶ Sed tu poſſes dicere ꝙ non ſunt de foro pape quia xp̄us non
dedit poteſtatem Petro et ſuis ſucceſſoribus ligandi et ſoluendi niſi illos qui ſunt ſu
pra terram. quod patet ꝑ illud qđ dicitꝛ Mathei. xxvi. Quodcūqȝ ligaueris ſuꝑ ter=
ram ⁊c. Diciꞇ ꝙ licȝ exiſtētes in purgatorio nō ſint ſuꝑ terrā ꝓ nūc tamē cū meruerūt
vt poſſȝ ſibi ꝓdeſſe cōicatio theſauri eccleſie erāt ſuꝑ terrā. et ideo licet ſimpliciter nō
ſint ſuꝑ terrā tamē rōne meriti quo meruerūt vt poſt mortem ꝑ indulgentias iuuari

poſſent. Sūt etiā quodāmodo ſuꝑ terram vt dicit de turrecremata. qꝛ ſicut hij qui
ſunt ſuꝑ terram ſunt in via ⁊ in termīo. ita ⁊ exiſtētes in purgatorio ſunt in via et in
tranſitu ad patriā quātum ad emūdationē ſue pene. qꝛ licet ſint in termino quantū
ad cōfirmationē. qꝛ amplius peccare non poſſunt mūdantur. Vel dicendum ꝙ illud
quodcūqȝ ſolueris ſuꝑ terrā ⁊c. intelligitꝛ qđcūqȝ ſolueris ſuꝑ terrā ꝑ modū auctorita=
tis ß nō ꝑ modū ſuffragij. Vn̄ nota ꝙ iſta ꝓpoſitio Qđcūqȝ ſolueris ſuper terrā habȝ
duplicē ſenſū ſcđm ꝙ illa additio ſuꝑ terrā poteſt determīare illđ ꝓnomē tu vel ly qđ
cūqȝ. Si determinet ꝓnomen tu tūc eſt ſēſus. Quodcūqȝ tu Petre exiſtēs ſuꝑ terrā ſol=
ueris illđ reputabo ſolutū ⁊ in celis. et ſic vera eſt propoſitio ꝙ papa ſoluit aīas a pur
gatorio ip̄o exiſtente vicario xp̄i ſuꝑ terraȝ. ſic etiā ſolueret viuos. Si ly ſuꝑ terrā de
termīet ly qđcūqȝ tunc eſt ſenſus. qđcūqȝ ſolubile exiſtēs ſuꝑ terrā tu ſolueris illud eſt
ſolutū in celis. Et ſimiliter eſt vera ꝓpoſitio ꝙ papa ſoluit aīas a purgatorio exiſten
tes ſuꝑ terrā q̊ ad meritū ⁊ quo ad ſuffragia. Nā ſuꝑ terrā eſſe dicūꞇ quo ad ſuffragia
eccleſie ⁊ de eis cōicari pn̄t ſicut viuis. Etiā ſunt ſuꝑ terrā quo ad hoc. qꝛ meruerunt
qn̄ deceſſerūt in caritate vt illis indulgen̄ ⁊ cetera ſuffragia applicari poſſent. Jtē di=
cunꞇ eſſe ſuꝑ terram ⁊ ſunt realiter quia ſunt de eccleſia militāte ⁊ non triumphante.

¶ Jtem purgatoriū eſt in terra et etiā multi doctores tenent ꝙ aīe in purgatorio ex
iſtentes dicuntur facere penā vbi cōmiſere delictū. Et hoc videmus aliquotiēs quo
modo ſpiritus ſiue anime apparuerunt ſuis amicis implorantes ſuffragia eccleſie Si
dicatur ꝙ papa nō poteſt illos ligare ergo neqȝ ſoluere. Reſpondetur dupliciter. Pri
mo ꝙ non ſequitur quia ipſi dum viuerent non meruerūt vt ligarentur ſiue vt ligari
poſſent poſt mortem. ſed bene meruerunt dum viuerēt vt iuuari et ſolui poſſent poſt
mortem. Vel dicitur ꝙ tunc non eſt tempus ligandi ſed bene ſoluendi. Sed ſi dica=
tur ipſi non ſunt de foro pape. Reſpondet Bonauentura ꝙ licet quantū ad ſtatum
preſentem non ſint de foro eccleſie. tamen bene ratione meriti quo meruerunt iuuari
poſſent. Vel dicitur ꝙ licet non ſint de foro iuſticie ipſius pape et eccleſie ſunt tamē
de foro miſericordie. Vel dicitur ſcđm Alexandrum de halis ꝙ immo ſunt de foro ip=
ſius eccleſie militantis quantum ad ſolutionem ſue pene licet non quantum ad alia.
Datur tale exemplum. Epiſcopus Magūtinus excōmunicauit de ſua dioceſi prop=
ter aliquod forefactum. iſte ſic excommunicatus ſe tranſfert ad dioceſim Colonien̄
aut ad aliam dioceſim. Jſte licet non amplius ſit de iuriſdictione Epiſcopi Magū
tinen̄ quantum ad omnia. eſt tamen de iuriſdictione ſua et de ſuo foro quantum ad
abſolutionem ab excommunicatiōe ratione delicti quod commiſit in iuriſdictione
domini Magūtini propter quod eſt excōmunicatus. quia nō poteſt abſolui ab Epi
ſcopo Colonien̄. Similiter et exiſtentes in purgatorio dum viuerēt erant de foro ec=
cleſie. et dum viuerent in eorum confeſſione virtute clauium eccleſie fuit commutata
pena eterna in penam temporalem ad quam ſuſtinendam illam penam vel hic vel in
purgatorio licet quo ad nunc non ſint de foro eccleſie vt poſſunt ſolui de theſauro ec=
cleſie. Et cum tales ducti in admirationem dicunt ſe non vidiſſe conceſſas tales in=
dulgentias ſi fuiſſent tempore Caliſti qui dedit tantam indulgentiam in Hyſpania
eccleſie Tyrazonen̄. potuiſſent vidiſſe talem indulgentiam. tales vadant ad vrbem
et poterunt videre in eccleſia ſancte Praxedis quomodo Paſcaſius quintus dedit in
dulgentiam plenariam per modum ſuffragij animabus in purgatorio. quam vnde=
cim Summi pontifices confirmauerunt prout legitur in auctentica littera in in=
troitu Capelle. in qua eſt columna ad quam fuit ligatus chriſtus in domo Pylati

que in maxima reuerentia habetur. ⁊ taliter ꝙ etiam mulieres nō intrant capellā illā
Et fuit data illa indulgētia in hanc formam Quod quicūq̧ celebrauerit aut celebra-
ri fecerit quinq̧ miſſas ꝓ anima parentis aut amici exiſtentis in purgatorio. dictus
Paſcaſius dat remiſſionē plenariā per modū ſuffragij tali anime Et ibi habetur ꝙ
dictus Paſcaſius poſt mortē cuiuſdā ſui nepotis dictas quinq̧ miſſas pro anima ne
potis in dicta capella celebrauit Scribit̄ ibi ꝙ poſt celebrationē quinte miſſe et dū ad
huc eſſet in altari dicte capelle apparuit ſibi ſupra altare in teſtudine feneſtre que eſt
ante altare virgo maria viſibiliter extrahens animā nepotis a purgatorio Hec ſunt
vera approbata et auctentice ſcripta in introitu dicte capelle.

¶ Item ſummi pontifices dederūt pariter indulgentiā plenariā ꝓ aīabus in pur-
gatorio viſitañ eccleſiā beati Laurentij extra muros de vrbe predictis aīabus in pur-
gatorio in hūc modū ꝓut legit̄ etiā in duplo bulle corā magno altari ſub quo iacent
corꝑa beati laurentij et beati ſtephani ꝓthomarteris. ſcꝫ ꝙ quicūq̧ ſingulis quartis
ferijs tocius anni dictā eccleſiā deuote ꝓ aīa patris aut alterius exiſtētis in purgato-
rio viſitauerit. dicti ſūmi pontifices dāt remiſſionē plenariā dicte aīe ꝓ qua dicti
fideles dictā eccleſiā viſitauerint ⁊ hoc ꝑ modū ſuffragij Nūquid etiā tenet̄ in vrbe
ꝙ quicūq̧ celebrauerit vel celebrari fecerit vnā miſſā in altari ſancti ſebaſtiani extra vr
bem vnam animā liberabit a purgatorio. ſed meritū xpī multo maioris meriti eſt q̄ꝫ
eſt meritū miſſe Ideo hoc idē legit̄ in Cappella in qua beatus petrus primā ſuā cele
brauit miſſā in vrbe Iſta ſunt antiqua. qui viſitauerūt vrbē ſi videre ſupradicta vo
luerint. nō tamē eſt mirādū ſi tales ad pauca reſpiciētes mirari habeāt tū etiā cū pri
mum fuerint date indulgētie plenarie ꝓ viuis tpe beati Gregorij tanta fuit difficul-
tas ad informandū populū. quomō ſūmus pontifex poſſet ad ſuū arbitriū remittere
penas debitas ꝓ peccatis qd̄ doctor venerabilis altiſiodoreñ in ſua ſūma recitat ꝙ ꝑ
centū annos durauit briga poſt beatum Gregorium anteq̄ꝫ ad plenum reciperentur
indulgeñ plenarie pro viuis Hec pauca ex multis ſufficiunt illis qui maiora in hac
materia nō viderūt.

De indulgentia data ꝓ animabus in purgatorio exiſtentibus

Videatur expreſſe in hac materia. xxij. c. libro dyalogorū beati Gregorij in quo Pe-
trus eius diſcipulus mirat̄ aīas defunctoꝝ in inuiſibili iuditio cōſtitutas potuiſſe ab
ſolui a prelatis eccleſie vide Textū Ad qd̄ reſpondet beatus Gregorius allegās illā au
ctoritatē ad ꝓpoſitū ꝓ defunctis vbi plures allegāt ꝯtra. in quo. c. mortuos ſeu de
functos etiā auctoritatiue a prelatis poſſe a penis purgatorij abſolui videat̄ textus.
Et conceſſa eſt tanta auctoritas prelatis ex eo precipue ꝙ ad hoc factus eſt homo de
us vt quantum ſe humiliauit tantum exaltaret naturam humanam. vide textum.
Et nota ſingula verba que laude ſunt digna in iſta materia.

Sequitur Textus dicti capituli qd̄ intitulatur de Ancillis dei que poſt
mortem pro oblatione eius cōmunioni ſunt reddite. c. xxiij.

¶ Vir ipſa Petre cōmunis eius locutio a virtutis erat pondere vacua quia eius ſe-
ſe cor in alta ſuſpenderat. nequaq̄ꝫ verba de ore illius incaſſum cadebant. ſi quid ve-
ro non iam cernendo ſed minando diceret. tantas vires ſermo illius habebat ac ſi hō
nō dubie atq̧ ſuſpenſe ſed iam per ſentenciam ꝓtuliſſet Non longe ab eius monaſte-
rio quedam ſancte moniales femine. nobiliori genere exorte in loco proprio conuer-
ſabantur. quibus quidem religioſus vir ad exterioris vite vſum prebebat obſequiū

ſed ſicut nōnullis ſolet nobilitas generis parere ignobilitatem mentis vt minus ſe in
hoc mūdo deſpiciāt cui plus ſe ceteris aliquid fuiſſe meminerūt. necdū predicte ſan
cte moniales ꝑfecte linguā ſub habitu ſui freno reſtrinxerāt. et eundē religioſū vi-
rum qui ad exteriora neceſſaria eis obſequiū prebebat incautis ſepe ſermonib⁹ ad ve
recūdiā ꝓuocabāt. que cū diu iſta tolleraret ꝑrexit ad dei hominē quātaſq̧ pateret̄
cōtumelias enarrauit Vir aūt dei hec de illis audiēs. ꝓtinus mādauit dicēs Corri-
gite linguā veſtrā. quia ſi nō emēdaueritis excōico vos. quā excōicationis ſentēciā
non ꝓferendo intulit ſed intendēdo Iſte aūt a priſtinis moribus nihil mutate. intra
paucos dies defuncte ſunt atq̧ in eccleſia ſepulte Cūq̧ in eadē eccleſia miſſarū ſolem
nia celebrarent̄. atq̧ ex more diaconus exclamaret. ſi quis nō cōicat det locū Nutrix
earū que ꝓ eis oblationē dn̄o deferre cōſueuerat eas de ſepulcris ꝓgredi et exire de ec-
cleſia videbat Quod dū ſepius cerneret ꝙ ad vocē diaconi clamātis exibant foras. at
q̧ intra eccleſiā ꝑmanere nō poterāt ad memoriā rediit. que vir dei ad huc illis viuē
tibus mādauit eas quippe cōmunione ſe priuare dixerat niſi mores ſuos et verba cor
rigerent Tūc ſeruo dei cū merore magno nunciatū eſt Qui manu ſua ꝓtinus oblacō
nē dedit dicēs Ite et hanc oblationē offerri dn̄o ꝓ eis facite. et vlterius excōicate nō
erūt. que dū ꝓtin⁹ oblatio oblata fuiſſet et a diacono iuxta morē clamatū. vt nō cō-
municantes eccleſiam exirent. ille exire ab eccleſia vlterius viſe nō ſunt Qua in re in
dubitāter patuit quia dum inter eos qui cōmunione priuati ſunt minime recederēt
cōionem a domino per ſeruum domini recepiſſent Petrus Mirū valde quāuis
venerabilem et ſanctiſſimum virum ad huc tamen in hac carne corruptibili degentē
potuiſſe animas ſoluere in illo iam viſibili iudicio cōſtitutas Gregorius Nū
quid nam Petre in hac adhuc carne non erat qui audiebat quodcūq̧ ligaueris ſuper
terram erit ligatum et in celis Et que ſolueris ſuper terrā erunt ſoluta et in celis Cu
ius vicē nunc. et ligando et ſoluendoq̧ locum ſancti regiminis fidei ⁊ moribus tenet
et tot tantaq̧ valeat homo de terra celi et terre conditor in terram venit e celo. atq̧ vt
iudicare caro etiā de ſpiritibus poſſit / hoc ei largire dignatus eſt factus ꝓ hominib⁹
caro Quia inde ſurrexit vltra ſe infirmitas noſtra. vnde ſub ſe infirmata eſt firmitaſ
dei. Petrus Cum virtute ſignorum concorditer loquit̄ ratio verborum.

Vide etiam capitulum de ſuffragijs defunctorum in compendio theologice verita-
tis ſecundū Thomā intitulatum. vtrum indulgentie defunctis valeant.

Sequitur Textus

¶ Papales indulgentie ꝓſunt defunctis in purgatorio. vt patet quia crux dat̄ ali-
quando pro duabus vel quatuor vel decē animab⁹ In eccleſia em̄ eſt theſaur⁹ merito
rum tam xpī q̄ꝫ ꝑfectorū. de quo ſolus papa qui habet claues hm̄oi theſauri ꝓ neceſ-
ſitatib⁹ eccleſie poteſt accipe et diſpēſare Alij aūt ſicut epī nō hn̄t poteſtatē in his ſed
limitatā. et nō niſi ꝑ ſummi pōtificis diſpenſationē. Dicim⁹ ergo ꝙ papa ꝓprie nō
ſoluit defunctos a pena ſed ꝓ eis de cōmuni theſauro eccleſie ſoluit. ſed viuētes vtro
q̧ modo ſoluit papa Illi aūt quibus dant̄ indulgentie non poſſunt eas vlterius neq̧
viuis neq̧ defunctis communicare aut dare ſi forma reſcripti hoc non habeat. Et
hoc duplici ratione. ¶ Primo quia indulgentia non eſt donum collatiuum gra-
cie ſed priuatiuum ſiue remotiuum pene Priuatio autem cum nihil ſit alijs commu-
nicari non poteſt ¶ Secūdo qꝛ dare indulgentias eſt auctoritatis et iuriſdictionis
quam non habent illi quibus dantur indulgentie. ex eo ꝙ indulgentiā recipiunt vel

promerentur Ideo non poſſunt dare defunctis indulgentiam neqꝫ etiam viuis per
auctoritatem. ſed ſolūmodo boni operis ſui ſuffragium ſi forma reſcripti hoc habeat
et hoc per caritatem. papa vero vtranqꝫ poteſt.

¶ Hec pauca de multis ſufficiunt illis qui maiora in hac materia non viderunt.

Sequit̄ Textus ꝑ quē Sanctiſſimus dn̄s noſter dat aſſociationē omniū pre
cum ſuffragioꝝ elemoſinarū ieiunioꝝ orationū miſſarū horarū canonicaruꝫ
diſciplinarū peregrinationū et ceteroꝝ oīm bonoꝝ ſpūaliū que fient et fieri
poterūt in tota vniuerſali ſacroſancta eccleſia militante ⁊ omnibus mēbris eiꝰ
uſdem xp̄ifidelibꝰ viuis manus adiutrices porrigentibꝰ ad hm̄oi tuicionē fi=
dei nedū ꝓ ipſis ſed etiā ꝓ omnibus ⁊ ſingulis eoꝝ parētibus defunctis ⁊ eorū
benefactoribus nūc ⁊ imꝑpetuū ꝓut patet in ipſo Textu qui ſequitur.

¶ Ac omēs vtriuſqꝫ ſexus xp̄ifideles de ſimilibus poteſtatis plenitudine ⁊ liberalita
te qui manus adiutrices ad huiuſmodi opus viſitando vel mittendo porrexerint.
ac omnes et ſingulos eorundem parentes defunctos ac eorum benefactores qui cum
caritate deceſſerint in omnibus precibus ſuffragijs elemoſinis ieiunijs orationibus
miſſis horis canonicis diſciplinis peregrinationibus et ceteris omnibus ſpiritualibꝰ
bonis que fient et fieri poterūt in tota vniuerſali ſacroſancta eccleſia militante et om
nibus membris eiuſdem participes imperpetuum fieri.

¶ Quarta et vltima gracia que nō multū minoris efficatie videt̄ q̄ꝫ tercia facultas
ꝓ animabus in purgatorio. ſed S. d. n. volens oſtēdere differentiā inter indulgen
ciam plenariā ꝓ animabꝰ in purgatorio ꝑ modū ſuffragij et inter ſuffragia eccleſie ꝓ
dictis aīabus cōcedit vnā quartā clauſulā diſtinctā a tercia ꝓ dictis aīabus quāꝫ
ad applicationē ſuffragioꝝ eccleſie ꝓ dictis aīabus in purgatorio exiſtētibꝰ. et etiam
ꝓ dictis fidelibꝰ porrigētibꝰ manꝰ adiutrices ꝓ tuicione fidei vult ⁊ cōcedit ꝙ dicti fi=
deles manꝰ adiutrices porrigētes ⁊ illoꝝ parētes et bn̄factores defuncti qui cū caritate
deceſſerunt vtputa quoꝝ anime ſunt in purgatorio ſint ꝑticipes omnibus ſuffragijs
eccleſie vniuerſalis nūc et imꝑpetuum. que eſt maxima gratia ſi bene practicetur.

¶ Primo q̄ ad viuos qui multotiens ꝓpter eccleſie ſuffragia ab infinitis malis pre
ſeruentur. etiā quādo ſunt in peccato mortali. et nō ſunt digni exaudiri in quantū
ꝑticipes virtute huius gracie in ſuffragijs eccleſie. eccleſia oret deum ꝓ illis ratione
cuius ab inauditis et infinitis malis liberantur. et facilius reſurgunt a peccato mor
tali et a ſtatu peccati ad primā gratiā. ſicut legitur de beato paulo qui aſſiſtebat in la
pidatione Stephani et precibus dicti ſtephani cōuerſus eſt. vt dicit Auguſtinꝰ in li
bro de p̄deſtinatione ſanctorū Si ſtephanus non oraſſet eccleſia dei paulū non habuiſ
ſet Et etiam precibus matris beati Auguſtini conuerſus eſt ad fidem beatus Augu=
ſtinus vt dicit de ſeipſo in. iiij. confeſſionum Ecce igitur quomodo eccleſie ſuffra=
gia proſunt illis qui illorum ſunt participes. ſicuti ſunt virtutes huius clauſule. qꝛ
ſolus ſummus pontifex poteſt criſtifidels facere generaliter participes in omnibus ſuf
fragijs eccleſie vniuerſalis Ceteri autem prelati particulariter poſſunt hec facere.
Quomodo etiam talia ſuffragia proſunt defunctis amicis parentibus aut benefac=
toribus in hunc modum vt apparet. videlicet quia omnia eccleſie ſuffragia ratione
caritatis in qua deceſſerunt et ſunt dicte anime ꝑ dicta ſuffragia concurrere poſſunt
ratione huiuſmodi participationis ad ſatiſſactionem totalem et plenariam pro dic
tis animabus. vt in capitulo ꝙ autem. de pe. et re. in antiquis. cuꝫ hec ſit intentio

ſummi ponficis ad quē ſic vel ſic ſpectat applicare auctoritatiue et diſpenſatiue eccle=
ſie theſaurū. etiā eccleſie ſuffragia Ex quo ſequit̄ ꝙ dicti fideles dictaꝫ gratiā ꝑtici=
pationis obtinētes qui erant obligati ad preces ⁊ cetera eccleſie ſuffragia ꝓ dictis ani
mabus parentū aut benefactorū a quibus in pluribus ceperūt bona ex quibus viuūt
et ſuſtentantur ratione dicte ꝑticipationis Exonerant multū ſuam cōſcientiam er=
ga dictos parentes et benefactores defunctos virtute huiuſmodi indulgentie.

¶ Item notandum ꝓ inſtructione aliquoꝝ ſimpliciū ꝙ Jubileus ſine alijs tribus
facultatibus / et econtra alie ſine Jubileo et pariter vnaqueqꝫ facultas ſine alia obti
neri poteſt. vtputa Jubileus ꝑ ſe ꝓ animabus in purgatorio per ſe. etiaꝫ aſſociatio
et ꝑticipatio in ſuffragijs eccleſie vniuerſalis per ſe. licet etiā ponatur in Confeſſio=
nali ꝙ poteſt obtineri ꝑ ſe. tunc danda eſt modica taxa que taxatur ꝓ cōfeſſionali et
dicta ꝑticipatione. cum vna taxa ſit ordinata pro duabus gratijs.

¶ Item notandū eſt ꝓ ſolutione aliquarū dubitationū. vtrū oportet homines cō=
fiteri ꝓ obtinendis ſupradictis omnibus quatuor gratijs Reſpondet̄ ꝙ pro obtinē=
do gratiam Jubilei remiſſionis plenarie oportꝫ hominē ꝯfiteri Et cauſa eſt quia re
miſſio reſpicit ꝓprie abolitionē pene temporalis cōmutate ex pena eterna virtute cō
tritionis et cōfeſſionis in effectu vel in voto. que cōtricio dicitur delere culpā diſpo
ſitiue. a deo aūt effectiue delet̄ illā remittendo Alie autem tres gratie vtputa gratia cō
feſſionalis. indulgentia plenaria pro animabꝰ in purgatorio et aſſociatio ſiue ꝑtici=
patio in ſuffragijs eccleſie vniuerſalis poſſunt acquiri ſine cōfitendo. immo qđ pluſ
eſt cōfeſſionale poteſt accipi et acquiri ꝓ amico abſente non cogitante. et tunc vale=
bit illi quādo acceptabit Sed quādo vult vti dicto cōfeſſionali tunc oportebit con=
fiteri Et quia indulgentia ꝓ animabus in purgatorio non ſortitur ſuam efficatiam
virtute caritatis amici dantis elemoſinaꝫ ꝓ dictis animabus ſed virtute caritatis in
qua deceſſerunt dicte anime ab hoc ſeculo virtute cuius ſunt capaces indulgentiaruꝫ
et eccleſie ſuffragiorum et nobiſcū vnite Ideo nō eſt neceſſariū hominē volentem ac
quirere dictam gratiā ꝓ dictis animabus cōfiteri. eſſet tamen ad meritū acquiren=
tis ſi hoc faciat et magis gratū deo Neqꝫ ꝓ dictis gratijs viſitande ſunt eccleſie depu=
tate pro iubileo ſicuti ꝓ viuis. ſed dumtaxat danda eſt taxa in capſa ꝓ illis animabꝰ
pro quibus vult dictam indulgentiā illis valere et ſuffragari. hoc idem dicenduꝫ eſt
de participatione ſuffragiorum vniuerſalis eccleſie.

¶ Itē ſumme notandū eſt ⁊ attendendū circa penas quas incurrunt ipſo facto im
pediētes publicationē huiuſmodi indulgentiarū ſiue directe aut indirecte fiat et pa=
riter contra murmurātes. et ꝙ dicte indulgentie poſſunt etiaꝫ licentiā cuiuſcūqꝫ mi=
nime queſita publicari vbicūqꝫ locoꝝ Pene ſunt Excōicatio Anathema Maledictio
eterna. et quo ad eccleſiaſticos ſuſpeñ a diuinis quas penas excōicationis anathema
tizationis et ſuſpeñ ipſo facto impedientes aut murmurātes incurrerunt.

¶ Iteꝫ ſub ſimilibus penis p̄cipit etiā quibuſcūqꝫ religioſis mēdicantibꝰ vel nō mē
dicantibꝰ nō obſtantibꝰ quibuſcūqꝫ priuilegijs de nō publicādo indulgētias ⁊ nō poſ
ſe cogi ſub cenſuris ꝙ dictas indulgētias publicare habeāt dū fuerint requiſiti.

Reliqua pars tenoris bullarū continet ſequentes clauſulas que concernūt potius mo
dum publicandi q̄ꝫ indulgentiam.

¶ Primo q̄ huiuſmodi ſacratiſſima indulgentia poteſt publicari etiam in locis ec
cleſiaſtico interdicto ſuppoſitis.

¶ Item Cōmiſſarij poſſunt ꝑ cenſuras apoſtolicas quoſcūq; religioſos etiā mendi
cantes de obſeruātia nō obſtātibus quibuſcūq; ⁊ cōſtitutionib⁹ gn̄alib⁹ ſiue ꝓuincia
libus cogere ad publicādū hm̄oi indulgētias. etiā licētia ſuoꝝ ſupioꝝ minīe requiſita

¶ Item q̄ Cōmiſſarij poſſunt ſuſpendere quaſcunq; alias indulgentias in fauorē
huiuſmodi ſancte Cruciate.

¶ Itē q̄ ꝓthonotari⁹ principalis cōmiſſari⁹ in hac ꝑte poteſt ſoluere oīa dubia que
oriri cōtingeret ex tenore bullaꝝ ꝓpter inſufficientē declarationē in bullis contentam
¶ Item q̄ ꝓthonotarius poteſt procedere per quaſcunq; cenſuras apoſtolicas ag=
grauando et reaggrauando detinentes pecunias que de huiuſmodi indulgentijs pro
uenire continget vſq; ad ſententiam diffinitiuam incluſiue.
¶ Item mādat ſummus pōtifex ſub pena ſentencie excōicationis ſuſpenſionis ⁊ in
terdicti ac indultoꝝ et priuilegioꝝ eccleſijs ſuis cōceſſoꝝ. quatenus omnes et ſinguli
Archiepiſcopi Epi Abbates Prepōſiti Decani ac alie eccleſiaſtice pſone ſeculares vel
regulares ac dn̄i temporales et fabrice eccleſiarū magiſtri ac rectores in eoꝝ eccleſijs Ci
ſtas ſiue Capſas ꝓ elemoſinis. que pro fidei tuitione porrigent recipiētes benigne et
ſine vllo impedimento poni ꝑmittant: ac auxiliū et fauorē ad hoc preſtēt. nec a Cō=
miſſarijs quicq̄ directe vel indirecte petere recipere aut detinere audeant niſi eis gra=
cioſe et ſponte ab eiſdem Cōmiſſarijs fuerit oblatum.

¶ Itē inhibet ſub ſimilib⁹ emēde pecuniarie penis Sanctiſſimus dn̄s noſter com=
miſſarijs predicatorib⁹ cōfeſſorib⁹ et quibuſcūq; alijs pſonis ne dictarū indulgentiaꝝ
pecunias ad manus ſuas retrahere aut recipere et in ſuos vſus cōuertere quoquomō
preſumant niſi cum ꝑ predictū cōmiſſariū ad cameram apoſtolicā tranſmittantur.

¶ Item declarat iſtas indulgencias ſub quibuſcunq; generalibus vel ſpecialibus cō
ſtitucionibus factis aut fiendis nunquā debere comprehendi.

Cetera amplius continentur in textu dicte bulle que ſequitur.

¶ Et quia ſepenumero contingit vt ꝓpter interdictum qđ pleruq; apponit̄. multi
xpiſideles qui cauſā huiuſmodi interdicto nō dederūt Indulgentiā huiuſmodi pro
mereri non poſſint. volumus et etiā ordinamus / q̄ in locis huiuſmodi interdicto
etiā ex quauis cauſa vel ratione et apoſtolice ſedis auctoritate ſuppoſitis / indulgen=
cia facultates et gratie huiuſmodi poſſint publicari. et etiā eccleſie que ad cōſequē=
dum illas viſitari debeant deputari. et q̄ xpiſideles in dictis locis cōſiſtentes qui ta=
men cauſam non dederint interdicto et alia ad id requiſita adimpleuerint indulgen=
tiam gratias et facultates predictas non ſecus cōſequant̄ q̄ facerēt ſi loca predicta hu
iuſmodi interdicto ſuppoſita nō forent. Ac q̄ ꝑ Archidiaconū ac deputandos ⁊ ſub
delegandos predictos dicta durante publicatione omnes alie indulgentie etiam ple=
narie et ex quibuſcunq; cauſis quantumcunq; vrgentiſſimis et cum quibuſuis clau
ſulis etiam derogatoriarū derogatorijs et talibus q̄ ille nullatenus ſuſpendi poſſint

quibuſcunq; eccleſijs / monaſterijs / hoſpitalibus / pijs locis / vniuerſitatibus / cō
fratrijs et ſingularibus perſonis plenarie tꝑales et perpetue in vita vel mortis articu=
lo conceſſe ad effectum huiuſmodi ſuſpendi valeant Dantes poteſtatem eiſdem Ar=
chidiacono deputādis ⁊ ſubdelegandis ab eis / aſſumēdi ⁊ deputādi idoneos verbi
dei p̄dicatores clericos ſeculares. vel cuiuſuis ordinis etiā mendicātiū ⁊ obſeruantie
regulares. etiā ſancti franciſci religioſos. deū timētes. et huic pio ⁊ ꝑneceſſario opi
ſeruentes in numero ſufficienti. de quo eis videbit̄. et aſſumptos amouēdi et alios
eoꝝ loco etiā totiens quotiens eis viſum fuerit ſurrogandi. Et eis in virtute ſancte
obedientie ac ſub excōicationis late ſentētie pena etiā nulla ſupioꝝ coꝝundē petita li=
centia. etiā ſi id expreſſe caueret̄ in coꝝ conſtitutionibus et ordinationibus ac ſtatu
tis et ꝓhibitionibus in eorū Capitulis generalib⁹ ſiue ꝓuincialib⁹ editis iniūgendi.
vt indulgentiā gratias et facultates predictas in quibuſcūq; locis de quibus eiſdem
Archidiacono Cōmiſſarijs ⁊ ſubdelegādis videbit̄. populis fideliter publicent ⁊ pre
dicent ac declarent. et eoſdem ad contribuendū huiuſmodi operi pro poſſe inducāt
et exhortentur. Et quia facile ꝯtingere poſſet aliqua dubia ex p̄ſentib⁹ litteris ⁊ clau
ſulis in illis cōtentis atq; verbis impoſterū oriri. et eidē Archidiacono totiens quo=
tiens opus fuerit per ſeipm qui de mente ⁊ intentione noſtra vere informatus extitit
dubia huiuſmodi declarandi et interpretandi. ac volentibus quaſcūq; alias indulgē
tias vt prefertur ſuſpendendas publicare. aut illis quomodolibet vti. ne illas publi=
cent et p̄dicent aut eis vtant̄ dicta ſuſpenſione durāte ſub penis ſētentijs et cenſuris
eccleſiaſticis inhibendi ⁊ ad id eos alias cōpellendi. et tā ipſos ſi inhibitioni huiuſ=
modi non paruerint q̄ generaliter contradictores quoſlibet et rebelles ac etiam ab eis
pro tempore deputatos et alios quoſcunq; ad veram de receptis per eos dicto Archi=
diacono aut deputatis vel deputandis ab eo rationem reddendam et debitam ſatiſ=
factionem impendendam per cenſuras eccleſiaſticas ac alia iuris oportuna remedia
cum cenſurarum predictarum aggrauatione et reaggrauatione appellatione poſtpo=
ſita compeſcendi et compellendi. brachium quoq; ſeculare inuocandi. Et ad premiſ
ſa proſequendum coram eis procuratorem fiſcalem. qui procurator Camere apoſto=
lice nuncupetur deputandi. Et generaliter omnia alia et ſingula que in premiſſis cir
ca ea neceſſaria fuerint quomodolibet oportuna faciendi et exequendi plenam et libe
ram motu et ſcientia ſimilibus etiam concedimus facultatē. habituri ratum et gra=
tum cenſuras et penas quas prefatus Archidiaconus et Commiſſarij ſeu ſubdelegā
di ab eis rite ſtatuerint in rebelles. ac facturi illas auctore domino vſq; ad ſatiſfactio
nem condignam inuiolabiliter obſeruari. Et generaliter quicquid per ipſos Archi=
diaconum et Commiſſarios ac ſubdelegandos ab eis fuerit in premiſſis quomodo=
libet ordinatum. Et vt elemoſine ⁊ oblationes que ex huiuſmodi indulgentijs et fa
cultatibus obuenient. fideliter et omni fraude ceſſante colligantur. et collecte reſer=
uentur ad Cameram predictam remittende. et in eiuſdem fidei et reipublice defenſi
onem conuertende volumus et ordinamus. quod per Archidiaconum et Commiſ=
ſarios predictos ac ſubdelegandos ab eis in quibuſuis eccleſijs et locis de quibus eis
videbitur Capſe ſeu Ciſte ponantur. tribus clauibus claudende. quarum vnam
dictus Archidiaconus ſiue deputatus ab eo. Et aliam principalior perſona eccleſie
in qua Capſa ſiue Ciſta predicta poſita fuerit in dignitate cōſtituta / ſi preſens / et
ſi abſens erit alia perſona dicte eccleſie poſt eam. Terciam vero clauem rectores et gu
bernatores Ciuitatum ſiue locorum in quarum ſeu quorum eccleſijs Capſe ſiue Ci=
ſte predicte fuerint collocate teneant. et q̄ volentes indulgentiam facultates et gra=

cias huiuſmodi ꝓmereri qui poterunt per ſe ipſos et manibus proprijs oblationes
et elemoſinas quas facient in ciſtis ſiue capſis huiuſmodi ponere Qui vero impedi
ti fuerint per fideles nuncios mittere teneantur Cum vero contigerit per archidia=
conum ſiue Cōmiſſarios aut ſubdelegandos predictos Capſas ſiue Ciſtas huiuſ=
modi aperiri . in preſentia illorū qui claues habuerint . vel quos ad id ipſi deputaue
rint aperiantur Et pecunie que ex Capſis ſiue Ciſtis huiuſmodi extrahent̄ . in eoꝝ
et vnius vel duorum Notariorū preſentia numerent̄ . et exinde publicū conficiat̄ In
ſtrumentuz in mēbranis ſcriptū . et Sigillo vno vel pluribus ſi comode fieri poterit
munitū . et illud ꝑ Archidiaconū predictū ad eandē Camerā ꝓ eius iuſtificatione et
computoꝝ verificatione tranſmitatur Et quia (ſicut accepimus) non nunꝗ̄ repe=
riuntur . . qui Archiepiſcopi Epi Abbates Prepoſiti Decani et alie eccleſiaſtice per
ſone tam religioſe ꝗ̄ ſeculares / ac domini temporales et fabrice eccleſiarū magiſtri ac
rectores qui permittere nolunt . vt in eorum eccleſijs Ciſte ſiue capſe predicte ponan
tur eis et eorum cuilibet in virtute ſancte obedientie . et ſub excōmunicationis ſuſpen=
ſionis et interdicti ac indultorū et priuilegiorū eccleſijs in quibus huiuſmodi Capſe
ſeu Ciſte ponent̄ cōceſſorū priuationis late ſentencie penis / quas ſi contra fecerint
eoipſo incurrant . et a quibus nō niſi a nobis vel ſucceſſorib9 noſtris Romanis pō=
tificibus Canonice intrantibus et ſatiſfacione preuia liberari poſſint . diſtricte pre=
cipiendo mādamus . vt ꝓ noſtra ⁊ eiuſdē ſedis reuerētia ac tam pij et ꝑneceſſarij ope
ris executione Capſas ſiue Ciſtas huiuſmodi in eoꝝ eccleſijs benigne et ſine vllo im
pedimēto poni ꝑmittant . ac cōſiliū auxiliū et fauorē ad hoc preſtent oportuna . nec
ꝓ ponendis Capſis ſiue Ciſtis predictis et admiſſione publicationis indulgētie fa
cultatum et gratiarū predictaꝝ directe vel indirecte quouis queſito colore quicꝗ̄ au
deant petere recipere ſeu detinere . niſi eis gratioſe et ſponte ab ipſis Archidiacono ⁊
Cōmiſſarijs ſiue ſubdelegandis fuerit oblatū Inhibentes etiaz ſub ſimilibus penis
ſimiliter eoipſo ſi contra fecerint incurrendi eiſdē Archidiacono et Cōmiſſarijs ſeu
ſubdelegandis ab eis . ac etiam ſub pecuniaria ipſoꝝ Archidiaconi et Cōmiſſariorū
ſeu ſubdelegandoꝝ ab eis arbitrio qualitate facti et ꝑſone attenta moderanda . et de
facto a contra facientibus exigenda pena Predicatoribus cōfeſſoribus et quibuſcūqꝫ
alijs ꝑſonis cuiuſcūqꝫ dignitatis ſtatus grad9 ordinis vel cōditionis fuerint . ac qua
cunqꝫ eccleſiaſtica vel mundana dignitate prefulgeant . ne pecunias predictas ad ma
nus ſuas / niſi cum per dictū Archidiaconū ad dictā Camerā tranſmittentur / reci
pere . et in ſuos vſus cōuertere . ac circa illas dolum ſiue fraudē quouis mō cōmittere
ac preſentibus in aliquo cōtrauenire . ne ve ponētes huic ſancto operi cōtribuere ſeu
aliqua auxilia preſtare ab huiuſmodi eoꝝ pio ꝓpoſito in toto vel in parte directe vel
indirecte tacite vel expreſſe retrahere quoquo modo preſumāt . Non obſtan̄ . quibuſ
cunqꝫ ſimilium aut aliarū quarūcunqꝫ indulgentiarū ſpecialibus vel generalibus ſuſ=
penſionibus et reuocacionibus ꝑ nos et ſedem predictam etiam ex quacunqꝫ cauſa
vel racione Etiā ſi ꝓ quacūqꝫ expedicōe ſimili ſub quauis verboꝝ forma ꝓ tpe factiſ
quas etiā ſi de illis earūqꝫ totis tenoribus ſpecialis et expreſſa et nō ſub cōdicione mē
cio habenda foret . ad litteras huiuſmodi ſe minīe extēdere volum9 et declaram9 . cete
riſqꝫ cōtrarijs quibuſcūqꝫ Aut ſi aliquib9 vel eoꝝ ordinibus ab eadē ſit ſede indultum
ꝙ ipſi aut dictoꝝ ordinū ꝑſone ad publicandū aliqͣs litteras ſeu indulgētias ⁊ faculta
tes huiuſmodi inuiti compelli ſeu ꝙ interdici ſuſpēdi vel excōmunicari nō poſſint ꝑ
litteras apl̄icas nō facien̄ plenā ⁊ expreſſā ac d̄ v̄bo ad v̄bū de indulto h̄mōi mētionē
et quibuſlibz alijs ꝑuilegijs indulgētijs et lr̄is apl̄icis gn̄alib9 vel ſpecialib9 quorūcūqꝫ

tenorum exiſtant ꝑ que preſentibus non expreſſa vel totaliter nō inſerta effectus eaꝝ
impediri valeat quomōlibet vel differri et de quibus quorūqꝫ totis tenoribus de ver=
bo ad verbuz habēda ſit in noſtris litteris mētio ſpecialis . que quo ad hoc volumus
eis nullatenus ſuffragari . Volumus aūt ꝙ Archidiaconus et Cōmiſſarij ſiue depu
tandi predicti in ꝑmiſſoꝝ executione ordinariorum locorum aut eorum officialium
vicariorum et loca tenentiū auxilium conſilium vel fauorem requirere . Et ꝙ illi cuz
ſic requiſiti fuerint ꝓ premiſſorum votiua executione in virtute ſancte obedientie et
preſtiti per eoſdem ordinarios eidem ſedi in eoꝝ promotionib9 iuramēti . ac ſub alijs
penis ſupradictis ſe promptos et fauorabiles exhibere teneantur ita vt exinde apud
nos et ſedem predictā poſſint non immerito cōmendari . Et quia difficile foret ꝑſen
tes litteras ad ſingula queqꝫ loca in quibus expediens fuerit deferre . Etiā volumus
ac motu et ſcientia ſimilibus decernimus ꝙ illarū tranſſumptis manu publici No=
tarij rogati ſubſcriptis et Sigillo Archidiaconi aut Cōmiſſariorum ſeu deputādo=
rum predictorū vel alicuius prelati . aut alterius perſone eccleſiaſtice in dignitate cō=
ſtitute iuxta eorū voluntatem munitis . ac ſimiliter ꝯfeſſionalibus preſentiū vigore
per Archidiaconum Cōmiſſarios et ſubdelegandos predictos ac ipſoꝝ quēlibet ſiue
in membranis ſiue in papiro eciam per impreſſionem facta et ſcripta fuerint . cū eoꝝ
etiam Sigillo munitis concedēdis . ea prorſus fides vbilibet in iudicio et extra indu=
bia adhibeatur . que preſentibus quas poſt annū cum dimidio a feſto Purificatiōis
beate Marie virginis proxime venturo inchoandum minime valere ſignificamus .
ſi eſſent exhibite vel oſtenſe . ac confeſſionalibus ipſis ſi ſub bulla noſtra emanarent .
vt moris eſt adhiberetur . Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtre cō=
ceſſionis / elargitionis / derogationis / onerationis / voluntatis / declaratiōis / in
dulti / ordinationis / inhibitionis / ratihabitionis / precepti / mandati / decreti ⁊
ſignificationis infringere . vel ei auſu temerario contraire . Si quis autem hoc attē
ptare preſumpſerit / indignationem omnipotētis dei ac beatoꝝ Petri et Pauli apo=
ſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū . Datum Rome apud ſanctū Petrum Anno incar=
nationis dominice Milleſimoquadringenteſimooctuageſimooctauo . Tercio Id9
Decembris Pontificatus noſtri Anno Quinto .